

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1917

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 15 ΑΘΗΝΑ Τ.Κ. 105 51

Web site: www.syete.gr

ΛΕΣΧΗ: ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 60 ΤΗΛ. 210 3640420

ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ: 210 3349999

FAX: 210 3212944, 3215988

Email: syete@otenet.gr

ΑΡ.ΠΡΩΤ. 140135

Αθήνα, 24.6.2014

Συνάδελφοι,

Σας στέλνουμε την επιστολή της ΟΤΟΕ προς το νέο Υπουργό Οικονομικών κ. Χαρδούβελη με την οποία επαναφέρει το αίτημά της για την αποκατάσταση της αδικίας που προκύπτει από τον Ν. 4172/2013 σύμφωνα με τον οποίο θα φορολογούμαστε επί πλασματικού εισοδήματος που προκύπτει από τη διαφορά του επιτοκίου στα δάνεια του προσωπικού των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα και μάλιστα των τραπεζών.

Κύριο

Γκίκα Χαρδούβελη

Υπουργό Οικονομικών

Θέμα: Η Άδικη Φορολόγηση του Πλασματικού Εισοδήματος που προκύπτει από τη διαφορά επιτοκίων στα Δάνεια Προσωπικού επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα και μάλιστα των τραπεζών.

Κύριε Υπουργέ,

Σχετικά με τη φορολόγηση της παροχής σε είδος, την οποία λαμβάνουν οι εργαζόμενοι στις τράπεζες κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 3, του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και της Υπουργικής Απόφασης ΠΟΛ.1034/30.1.2014, θα θέλαμε να σας θέσουμε υπ' όψιν τα εξής:

Σύμφωνα με την παρ. 3, άρθρου 13 του νέου ΚΦΕ, ν. 4172/2013, στο εισόδημα από μισθωτή εργασία περιλαμβάνονται:

«Οι παροχές σε είδος με τη μορφή δανείου, προς εργαζόμενο, ή εταίρο ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα περιβάλλονται τη μορφή έγγραφης συμφωνίας και αποτιμώνται με βάση το ποσό της διαφοράς που προκύπτει μεταξύ των τόκων που θα κατέβαλε ο εργαζόμενος στη διάρκεια του ημερολογιακού μήνα κατά τον οποίο έλαβε την παροχή, εάν το επιτόκιο υπολογισμού των τόκων ήταν το μέσο επιτόκιο αγοράς όπως ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών κατά τον ίδιο μήνα και των τόκων που τυχόν κατέβαλε ο εργαζόμενος στη διάρκεια του εν λόγω ημερολογιακού μήνα. Σε περίπτωση που δεν υφίσταται έγγραφη συμφωνία δανείου, το σύνολο του

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1917

αρχικού κεφαλαίου λογίζεται ως παροχή σε είδος. Η προκαταβολή μισθού άνω των τριών (3) μηνών θεωρείται δάνειο.»

Κατά μια πρώτη ερμηνεία της διάταξης, τούτο συνεπάγεται ότι για όλα τα δάνεια που χορηγούν οι επιχειρήσεις του κλάδου μας στο προσωπικό τους, συμπεριλαμβανομένων των στεγαστικών, οι εργαζόμενοι θα φορολογηθούν με φόρο μισθωτών υπηρεσιών για την προκύπτουσα διαφορά των τόκων, κάθε φορά που η προβλεπόμενη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών θα καθορίζει επιτόκιο αναφοράς με απόκλιση από το εφαρμοζόμενο.

Ωστόσο η ερμηνεία αυτή δεν λαμβάνει υπ' όψιν ότι:

A. Τα χορηγούμενα στον κλάδο μας δάνεια, η εξόφληση των τοκοχρεολυσίων των οποίων πραγματοποιείται κατά κανόνα μέσω της μισθοδοσίας των εργαζομένων, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ως άνω διατάξεως διότι η χορήγηση μειωμένου επιτοκίου δεν αποτελεί μονομερή από τον εργοδότη παροχή υπέρ του εργαζομένου γενικώς για την εργασία που αυτός παρέχει. Αντίθετα, ειδικά για τη χορήγηση των δανείων αυτών υφίσταται ειδική αντιπαροχή του εργαζόμενου προς τον εργοδότη που συνίσταται στην δυνατότητα, ακριβώς, της είσπραξης του τοκοχρεολυσίου του δανείου μέσω της μισθοδοσίας γεγονός που συνεπάγεται για τον δανειστή – εργοδότη ωφέλεια εκ της **παντελούς ελλείψεως επισφάλειας** αφού είναι σίγουρο ότι το τοκοχρεολύσιο θα εισπραχθεί από το μισθό. Αντίστοιχα ο εργαζόμενος στερείται της δυνατότητος ελεύθερας διαθέσεως του μισθού του κατά το χρόνο καταβολής του. **Ως γνωστόν τα επιτόκια στην αγορά διαμορφώνονται ελεύθερα, αφού ληφθεί υπ' όψιν και ο κίνδυνος επισφάλειας, παράγοντας ο οποίος δεν συντρέχει στην ανωτέρω περίπτωση όπου το δάνειο εξοφλείται άμεσα από το μισθό του εργαζόμενου, συνεπώς δικαιολογεί χαμηλότερο επιτόκιο των δανείων αυτών, σε σχέση με τα ισχύοντα στην αγορά.**

B. Τα δάνεια των τραπεζών στο προσωπικό τους διαφέρουν από εκείνα όλων των άλλων επιχειρήσεων για τους εξής λόγους :

1. Υπό τον προηγούμενο ΚΦΕ με την ΠΟΛ.1042/8.2.1993, ήδη το Δημόσιο αντιλαμβανόμενο το ρόλο των τραπεζών έκανε αποδεκτή τη διαφοροποίηση των δανείων των τραπεζών στο προσωπικό τους σε σχέση με εκείνα των άλλων επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα η εν λόγω ΠΟΛ. αναφέρει, ότι στις διατάξεις περί ελαχίστου επιτοκίου (εκείνου των ΕΓΕΔ) εμπίπτουν τα δάνεια που χορηγούν οι επιχειρήσεις στους υπαλλήλους ή εργάτες τους καθόσον, αυτοί είναι τρίτοι προς τις επιχειρήσεις, αντίθετα, όπως επισημαίνεται, οι διατάξεις δεν εφαρμόζονται στα στεγαστικά δάνεια που χορηγούν με μειωμένο επιτόκιο οι τράπεζες στο προσωπικό τους, εφόσον η χορήγηση των δανείων και το μειωμένο επιτόκιο αυτών προβλέπεται από σχετικές αποφάσεις του Διοικητού της Τράπεζας της Ελλάδος). Σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2326/1994 καταργήθηκε το ελάχιστο όριο επιτοκίου χορηγήσεων που καθορίστηκε με την ΠΔ/ΤΕ 2091/1992. Επίσης στη συνεδρίαση 178/19-07-2004 της ΤτΕ παρέχονται διευκρινίσεις για τη διαμόρφωση των επιτοκίων, στη βάση του γεγονότος ότι τα τραπεζικά επιτόκια διαμορφώνονται ελεύθερα. Ειδικότερα, σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση, **τα τραπεζικά επιτόκια διαμορφώνονται ελεύθερα ύστερα από στάθμιση των εκτιμώμενων κατά περίπτωση κινδύνων, των εκάστοτε συνθηκών των χρηματοπιστωτικών αγορών, καθώς και των εν γένει υποχρεώσεων των τραπεζών που απορρέουν από τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους.**

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1917

Από τα παραπάνω είναι προφανές, ότι η ΤτΕ επιτρέπει την ελεύθερη διαμόρφωση των επιτοκίων όλων των δανείων των τραπεζών και συνεπώς το ύψος του επιτοκίου των δανείων που έχουν υπογραφεί μεταξύ της Τράπεζας και των εργαζομένων μπορεί να διαμορφωθεί όπως συμφωνήσουν οι δύο πλευρές.

2. Στις Συλλογικές Συμβάσεις που συνομολογούν οι τράπεζες, ενδεικτικά στη Συλλογική Σύμβαση του Συλλόγου Υπαλλήλων Εθνικής Τράπεζας με την Εθνική Τράπεζα 2012-2015, αναφέρεται "θα παρασχεθεί η δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους υπαλλήλους όπως, κατόπιν αίτησής τους, καταβάλλουν ως μηνιαία δόση, για χρονικό διάστημα μέχρι τεσσάρων (4) ετών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, μόνο τους δεδουλευμένους τόκους επί του οφειλόμενου ποσού άληκτου κεφαλαίου".

Επομένως, δεν υπάρχει συνομολόγηση (νέου) δανείου, αλλά ρύθμιση υφιστάμενου δανείου βάσει της επιχειρησιακής σύμβασης στην οποία, ύστερα από σχετική αίτηση του υπαλλήλου, χορηγείται η δυνατότητα καταβολής μόνο τόκων για περίοδο μέχρι 4 έτη.

3. Για τις τράπεζες, προκειμένου περί εφαρμογής των φορολογικών διατάξεων, οι τόκοι από δάνεια ανέκαθεν (ΠΟΛ. 46/1959) αποτελούσαν εισόδημα εξ εμπορικών επιχειρήσεων και όχι κινητών αξιών, όπως συνέβαινε για όλες τις άλλες επιχειρήσεις. Πάντοτε δηλαδή οι φορολογικές διατάξεις αντιμετώπιζαν διαφορετικά τους τόκους των δανείων των τραπεζών από ότι τους τόκους των άλλων επιχειρήσεων.

Γ. Σύμφωνα με την απόφαση 29/2014 του Συμβουλίου της Επικρατείας κρίθηκε αντισυνταγματική η διάταξη του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 4172/2013), που εντάσσει στο φορολογητέο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες τις κάθε είδους παροχές που καταβάλλονται από τον εργοδότη στον εργαζόμενο με σκοπό την κάλυψη δαπανών από την εκτέλεση της εργασίας που του έχει ανατεθεί **ή την ταχύτερη και αποδοτικότερη διεξαγωγή της**. Ας σημειωθεί ότι η χορήγηση δανείων από τις Τράπεζες στο προσωπικό τους έχει και την έννοια της ενίσχυσης της φήμης και της αποδοτικότητας των εργασιών τους, δεδομένου ότι οι εργαζόμενοι-δανειολήπτες συμβάλλουν στην αποδοτική και ασφαλή αξιοποίηση των καταθέσεων των συμπολιτών μας αλλά και στη προβολή των συγκεκριμένων προϊόντων της Τράπεζας στο ευρύτερο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον τους, παρέχοντας σε αυτήν αντίστοιχο λειτουργικό και οικονομικό όφελος.

Δ. Έχει ήδη πολλαπλώς διαπιστωθεί και από τις ίδιες τις Τράπεζες ότι **η εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων στα δάνεια που χορηγούν οι τράπεζες στο προσωπικό τους δημιουργεί πολλά και δυσεπίλυτα προβλήματα, τα οποία συνεπάγονται δυσανάλογα υψηλό κόστος χρόνου και χρήματος σε σχέση με τα επιδιωκόμενα έσοδα του δημοσίου**, τόσο για την ανάπτυξη μηχανογραφικών συστημάτων από τις ίδιες τράπεζες, όσο και για τον έλεγχο των δηλούμενων ποσών από το Δημόσιο. Μάλιστα, πολύ περισσότερο πρακτικά προβλήματα αναμένεται να προκαλέσει η επιβολή παρακράτησης φόρου επί των τεκμαιρόμενων αυτών εσόδων από 1-1-2015, όπως :

-κατά πόσον τίθεται ζήτημα «προνομιακού επιτοκίου», το οποίο συνιστά παροχή σε είδος, στην περίπτωση που το δάνειο χορηγήθηκε και οι όροι του (επιτόκιο) καθορίστηκαν σε χρόνο προγενέστερο της έναρξης της εργασιακής σχέσης του

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1917

δανειολήπτη υπαλλήλου και δεν μεταβλήθηκαν επί το ευνοϊκότερο μετά την έναρξη αυτής,

-κατά πόσον η φορολογητέα παροχή για τον εργαζόμενο προκύπτει σε ετήσια βάση από τη διαφορά μεταξύ των τόκων, που οφείλει ο εργαζόμενος εντός του φορολογικού έτους, με τους τόκους, που θα κατέβαλε βάσει του μέσου ετήσιου επιτοκίου, που καθορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδας ανά κατηγορία και ανά υποκατηγορία δανείου. Το επιτόκιο όμως του δανείου κατά κανόνα μεταβάλλεται κατά τη διάρκεια αποπληρωμής του, είτε αυτό είναι τύπου σταθερού (π.χ. περίπτωση δανείων που εξυπηρετούνται με όρους Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας και όπου το επιτόκιο σε μία διετία μειώθηκε σταδιακά από το σταθερό επίπεδο του 3,00% στο 2,50% και σήμερα στο 2,00%), μεικτού (αρχική περίοδος σταθερού επιτοκίου και στη συνέχεια κυμαινόμενο), ή κυμαινόμενου.

-αν στους υπολογισμούς, θα λαμβάνεται υπόψη το επιτόκιο αγοράς, που αντιστοιχεί στην συνολική διάρκεια του δανείου ή στην χρονική περίοδο ισχύος αυτού και ο τρόπος υπολογισμού της οποιασδήποτε ωφέλειας στις περιπτώσεις δανείων με προκαθορισμένους όρους επιτοκίων (π.χ. δάνεια επιτοκίου χαμηλής εκκίνησης με μεταγενέστερη αύξηση του επιτοκίου) .

-αν θα λαμβάνονται υπόψη στους υπολογισμούς οι καταβληθέντες ή οι λογισθέντες τόκοι. Τι θα γίνεται στην περίπτωση καταβολής τόκων ως αποζημίωση προς τα πιστωτικά ιδρύματα στις περιπτώσεις πρόωρης μερικής αποπληρωμής κεφαλαίου ή εξόφλησης της οφειλής.

-τι θα γίνεται στην περίπτωση δανείων σε ξένο νόμισμα (π.χ. σε ελβετικά φράγκα) για τα οποία η Τράπεζα της Ελλάδας δεν δημοσιεύει αντίστοιχα επιτόκια αγοράς και δεδομένου ότι στις περιπτώσεις των δανείων αυτών το επιτόκιο ενσωματώνει και ανταποκρίνεται στον συναλλαγματικό κίνδυνο τον οποίο ανέλαβε ή αναλαμβάνει ο υπάλληλος- δανειολήπτης, γεγονός που έχει μεταβάλλει (αυξήσει) σημαντικά και το αρχικώς χορηγηθέν και οφειλόμενο κεφάλαιο.

Ε. Με την εφαρμογή των διατάξεων αυτών εγείρονται και ζητήματα παραβίασης της συνταγματικής ισότητας και της φορολογικής δικαιοσύνης, όπως με τη διακριτική μεταχείριση στα αντίστοιχα δάνεια που χορηγεί το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (ΤΠΔ) σε υπαλλήλους του Δημοσίου, όπου με την γραμματική ερμηνεία του νόμου δεν φαίνεται να εμπίπτουν στις παροχές, επειδή τυπικά το ΤΠΔ δεν είναι εργοδότης, γεγονός που αναμένεται να προκαλέσει μεγάλο αριθμό προσφυγών στη φορολογική δικαιοσύνη.

ΣΤ. Κάθε προσπάθεια ερμηνευτικής προσέγγισης των επίμαχων διατάξεων στην κατεύθυνση μάλιστα της **φορολόγησης τεκμαιρόμενων εσόδων** από τη διαφορά επιτοκίων στα δάνεια που χορηγούνται για τους εργαζόμενους των Τραπεζών, θεωρούμε ότι είναι αντίθετη με τη σταθερότητα των συναλλαγών, την ανταγωνιστικότητα που συνεπάγεται η ελεύθερη διαμόρφωση επιτοκίων και με τα συμφέροντα του καταναλωτή. Παραβιάζει την υποχρέωση προστασίας από την Πολιτεία των συνομολογούμενων σχέσεων μεταξύ ελεύθερα συναλλασσόμενων μερών, εν προκειμένω των τραπεζών και των εργαζομένων σε αυτές, επιβαρύνοντας αιφνιδιαστικά και δυσανάλογα την ήδη εκτεταμένη φορολογική επιβάρυνση και τις εισοδηματικές απώλειες των εργαζομένων.

Κατόπιν όλων των προαναφερθέντων, πιστεύουμε ότι θα πρέπει να καταργηθεί η διάταξη της παρ. 3, άρθρου 13 του νέου ΚΦΕ (ν. 4172/2013), καθόσον δημιουργεί

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1917

περισσότερα ερμηνευτικά, νομικά, συναλλακτικά και λειτουργικά προβλήματα,
από τα οφέλη που προσδοκείται να αποφέρει στο Δημόσιο.

.....

Με τιμή
Για το Σ.Υ.Ε.Τ.Ε.

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν.Γραμματέας

Γιώργος Γιαννακόπουλος

Ευθύμιος Κατσίκας